

Մանգրամի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄ ՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԵ

1867 ՄԱՐՏ 30 ԲԵՆՉԵՄՊԻՆ

ՆՈՒՄԵՐՈ 314

Մանգրամի Էֆեմար համար 6 հանր. սենյակ 300
հրահ. վերին, սենյակ գլխավոր, բոլոր. փորձող տախ
նիկան օլարագ, 200 զ՝ օլուգ, ալթը պլազը 100 զ՝ օլա-
րագ, վե նիւսիտի տախ 50 առ փորձող տախ 100 զ՝ օլա-
րագ, վե նիւսիտի տախ 50 առ փորձող տախ 100 զ՝ օլա-

իւնաթըն պէհեր ալթըն իշին, պի-
րինի տեֆառա 3, էրինի տեֆառա 2,
վե իւնիւնիւ վե սալի տեֆառա 1
էր զուրուշ ալթըն տախ 100 զ՝ օլա-

Մեքթուպ վե սալիտ, Պէյ-օգլուտա տալու-ե լուս
467 իւնիւնիւ տախ 100 զ՝ օլա-
րագ, վե նիւսիտի տախ 50 առ փորձող տախ 100 զ՝ օլա-

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՍԻԼԻՅԵՆԵ

Փարիստէն ինտերանտանս Պէլժնամ
դազէթաեա եազըլորդընա կէօրէ, Շարգ
մէսէլէսինտէն տօլաեթ, պէշ ալտան պէ-
րու, Փարիս, Լօնտրա, վե Սէն-Քլօդ
րըսպուրի պէշնէրինտէ պիւր չօգ միւ-
քեալէմէ կէշտիքտէն տօնրա, ազըլէթ-
քեալ, մէսէլէսին ու մուսիսի պապընտա
իթթիֆազը արա հասըլ օլապիւմիշ իսէ-
տէ, թէֆէրիւթըլ զըմընտա, մէսէ-
րա կիրիտ մէսէլէսի կիրպի մէսէլէսի, քէն-
տի հալէրինտէ պըրազըլորդընա տըր,
չիւնքի օլ պապտէ ինկիլթէրրա իլէ Բու-
սիա պէշնիտէ տոնէմի իթթիֆազ հա-
սըլ օլմուշ տուր. չէօյլէ քի, ինկիլթէր-
րա, մէզքիւր ճէղիւթէ, քէնտու գա-
նունու իլէ քէնտուլի իտարէ իթմէքլէթ
իթթիսազընըն իթա ու իհասընըն քեա-
լի տալու իտիպ, հալ պու քի Բուսիա
քեալի տալու իթմէմիշ տիւր:

Չանն օլունտուղունա կէօրէ, տիւ-
վէլի միւշարիլէյհիւմանըն միւքեալէմէ-
լէրինտէն անձագ չու նէթիճէ հասըլ օ-
լապիւմիշ տիւր. եանի իւշիւ պիլ իթթի-
ֆազ, վե Ալթիւթիա տէվէթի տախի ալ-
րընա, Պապը-ալիտէն, չու խուսուսալ-
ըն իճրաաթընը թալապ եախօտ իթթար
իլլէմիշէր տիւր. չէօյլէ քի, էհալիսի միւթ-
թէլիֆ տիւն ու մէզհէպտէն օլունտա,
հէր ճինստէն մըգտալը քիֆայէտէ պու-
լունտան հէր սանձագտա, պիւր նէվի հիւ-
քիւմէթի մէքէվիլէ, եանի շիմալիթի Թու-
նա վալիլիլի կիրպի վալիլիլէր իհասալիլէ,
իսլամտան պիւրէր վալի, վե իսրիսթիեան-
տան տախի պիւրէր ումուր ու մէսալիհի
պէլէտիլէ միւտիլի, վե իւշիւ իսլամ, վե
իւշիւ տախի իսրիսթիեանտան օլունտա
հալտէ, ալթըշար աղալը պիւրէր մէճիս
թայէին ու թէրթիպ օլունտա, վե
մէրգուման աղալար մութլագ սուրէթտէ

մէճիսի աղալարտան պուլունտաճագլարը
սանձագտա տօլմուշ պիւլիւմիւշ օլա-
ճագլար տըր:

Մէճիս աղալարըն մութլագ սուրէթ-
տէ եէրիլիտէն օլմասընա պիւր թէճիւպէ
զիեատէսիլլէ էհէմիլիլէթ վէրմիշ տիւր.
չէօյլէ քի, մէզքիւր մէճիս եախօտ վի-
լայէթ ուսուլի, մուսալիլէն Պուլա-
րիսթանտէ իսլիլ մահէլէրտէ մէվըրի
իճրայէ վազ օլունտու շիստէ, էքսէր մա-
հէլէրտէ, եիւքսէր տէրէճէտէ օլան
րու հպանլար մէսնտէ կէշմիլլէր, վե
պուլունտան իսէ էհալի ալալ մէմուր օլա-
մամըշ տըր. չիւնքի իսրիսթիեան էհալի-
լէր, իսլամտան օլան մէմուր ինի, պիւ-
լիւք րու հպանլարտան զիեատէ սէվ-
մէքտէ տիւրէր. զիւրա, էօյլէ րու հպան-
լար էօթիլտէն պէրուտէն կէլմէքտէ, վե
էվլալ վե ֆամիլեա ալթագլարը օլմատը-
ղը, վե իլլէրինտէ պիւլիլլէրէթ թապի-
աթլարընա ալթըմիշ վե քէսպի վուգուֆ
իթմէմիշ պուլունտուղու հալտէ, իւ-
զէրլէրինտէ նուֆուլ իլլէթմէքտէ, վե
զէվալ լըլուրա էսիւր մագալընտա պազ-
մագտա տըրլար. հալ պու քի քիւշիւք
րահիլլէր, մէսէլա պիլիւք քահանալար,
տայիմա էհալի իլլինտէ պուլունտալ, վե
էհալիլլէ հէմ հալ ու հէմ ալթագ պու-
լունտա գլարընտան, հէմ էհալի քէնտի-
լէրինտէ սէվմէքտէ, վե հէմտէ քէնտիլէր
էհալիլլէ սէվմէքտէ տիւրէր:

Միւշարիլէյհիւմ իւշ մուազգամ
տէվէթլէրին չու խուսուստա տիւշիւն-
ալիլլէրի պիլիւք շիմալիլէ գաալար պէեան
իթմէքտէ օլունտալընտալ պիւր էքքեալը
թաաաթ իթմէքտէ օլունտալընտան, պիւր
միւնասէպէ պիւր գաշ լազըրտը սէօյլէ-
մէքլիլի ալիլ ֆուրսաթ տալու իտէրիլ,
Շէօյլէ քի, պու եէնի ուսուլ իճրայէ
պաշաալընտա, պիլթիպ պիւր թա-

զըմ աղալարընտալ, մէսէլա Միւրիլ է-
պիսիպուս կիրպի զաթլար, Մարաշտան չը-
գըպտա, կիրպի ինգարէ վե Մըսըր էհա-
լիսինի իսթէալիլլէրի կիրպի ալթա սաթա-
մազլար. էվլէթ, պիլ թախի պու էֆ-
քեալարտաթը. միլլէթիլլէ, էհէր քէնտի
սէլամէթիլլէ արգու իտէր իսէ, աղալ-
նորդընա իլլին, մութլագ սուրէթտէ է-
պիսիպուս վե վարդապետ տալմանըլ,
իլա էհիլլէթ ու տիւրայէթ իլլէ քահանալա-
րը տալիլ իլլէրու չէքմէլիլ վե հիլտէլիլ իսէ
շիմալիլի հալ պու գաալար իլլէ իթթիֆա
իլլէմէլի տիւր. եօխտա, վարդապետ վե
եպիսիպուս չէմպէրի չիլիլիլ իլլինտէ
գալարգձա, պուլունտան պէօյլէ բաթըրի-
խանէ իտարէսինտէն, մէմուլ իթթիկի
իսլար ու մէնֆաաթը կէօրէպիլմէսի իհ-
թիմալտէն տէլիլ տիւր. վե միլլէթ պի-
լիւք պու բէյպապէլլիլիլլէ իսի ալթ-
գաթ իտիպ, վե պիւր եէրտէ տալիլ գալտ
իլլէ, պէշ օն սէնտէն սօնրա թէֆթիլ-
իլլէմէլի տիւր. հալ պու քի, պարի ճիս-
մանի վե րու հանիտէն, պիլա ֆարգ էհ-
լի տիւրայէթ վե սահիպ ինեաղաթ օլան
գաթլարա մէմուրիլլէթ վէրիլմէքլէր ու-
սուլի թօխումու պիլիլլէլլէ միլլէ վե-
րինճէլէ գաալար, քահանալար օլունտ
գապուլ օլունտուղու թագալիլլէ, հէր
եէրտէ լաեթըլ վե միլթէպէր գաթլա-
րըն քահանալըլա հէվլէս իտէճէլի, վե
էհալիլլինտէ իսթէտիկի տալմը քահա-
նայ թագալիլ իթթիլլէրէք, էօյլէ պիւր-
տէն պիւրէ, պիւր մանասթըր, պիւր քիլիսէ
վե եախօտ պիւր խանէ քէօշէսինտէն, պա-
շընա պիւր վեղար գօեարագ մէյտանէ կէլ-
մէքտէ օլան վարդապետլէրտէն գուր-
թուլաճալը, վե օլ վազըթ, աղալնորդ-
լուգ սէվտալըլա, հէր նէվի միւտահէ-
նէ վե սիւրայիլլէլիլ իթթիքեալ իտէն պիւր
թագըմ վարդապետ վե եպիսիպուսլարտան
եիւզտէ տօգսան տօգուղունու էքսիլիպ,

վէ սահմաններու հանր պիտարգու իւր վար-
դապետ վէ եպիսկոպոս օրանյարն պիտէր
մանաւթր քէ օշէսինն չէքելէրէք եազու
օգու եաճաղարը, վէ ծանարընը աղա-
մագլղա գանաթ իտէճէքլէրի, վէ ազ
վազըթ տուն միւլէթին սահիլն սէյամէթէ
տողրու թէվէճիւ հէ պաշտեաճաղը պի
իշթիպ ստորը, եազըք քի, պու եօրտա
էսասը նասիհաթ յարըմըք, հասիտ էհա-
լի, եա տիգըթիւ օղու մամագտա, վէ
եախոտ անլամամագտա օղու զունտան,
իսթէսիլի քահանայ եա վարդապետի
էքսէրիլէթի արա իլէ առաջնորդ եա
քարդիլ ինթիլսապ իտիպ օթուրտաճաղ,
վէ օնու պէհէնմէտիլինտէ պաշգա պիլի-
սինի ինթիլսապ վէ նասա իթտիրէճէք,
վէ օնու տախի պէյնմէտիլինտէ պիլի-
չիւնճիւսիւնիւ սէլէճէք եէրտէ, չիլան
եա չիլան վարդապետ եա եպիսկոպոսու
իսթէրիլ եա իսթէմէյիլ իտտաա վէ նէֆ-
սանիլէթիլինն չըգըճագտա, պիլ պի-
րինն ստապ թէ կէօթէթմէքտէ, վարա-
լար վէ վազըթ յար սարֆ իթմէքտէ, վէ
թէհի եէրտէ ալարճա վէ երլարճա բաթ-
ընթիսանէյի թաճիլ իլէտիքտէն սօնրա,
աղա ղալըմ, էֆէնտի օլալըմ, եանի սէօ-
զիւ միւլ օլտուն տէր իքէն, թէպտիլի մէ-
հէպէ չըգըճագտա, վէ կիտիպ պիլթիւն
պիլթիւն, պաշգա բաբասլարա վէ պաշ-
գա նու չիւ գըքտըլարա էսիր օլմագտա,
վէլ հասըլ էսիլ սէրպէսիլէթիլինն տա-
խի ղալա իթմէքտէ տիրէր:

Մէգըիւր Էնտէքանտան Պէթ նամ
ղաղթեալն քէգա եազըթըրընա կէօրէ,
մէգըիւր վիլայէթ ուսուլի մէվգըթ իճլայէ
գօնուլուգտա, վալիլէր իլէ, խրիսթի-
եան մուալիլէր, վէ եախոտ ումուրու
պէլէտիլէ միւտիլէրի իսթանպօլտան Պա-
Լալը-ալի թարաֆընտան իտյէին պուլլու-
ուպ, հայ պու քի մէճիսթիլին ազալա-
րընը էհայիլէր սէլէճէքլէր, վէ սէլիլէն
ազալար թաաուիլ իթմէք հուգուգու
հիւքիւմէթտէ օլմագտ օլուպ, պու խու-
սուսա տալիլ լաղըմ կէլէն շարթարա հէ-
նուգ գարար վէրիլմէմիլ իտէտէ, իճլա-
սընա գարար վէրիլմէգտ նէվլէլ, պիլ
քէրըթ միւշարիլէճիւմ իւլ տէվլէթի հա-
միլիլէյի իւլլաղ օլունաճաղ իմիլ:

Մէգըիւր ղաղթեալն պու հապտի-
սինիլն նէ րաաուլէրտէ էմիլիլէթէ շաեան
օլուպ օլմատըղըն պիլմէյիլ, լաքին, պիլ-
յիւք իսլահաթ էլգէմիլիլէթիլին կիւնտէն
կիւնէ տահա գիեաուէ հիսս օլունմանա
պաշտըղընտա ինքեար իտէմէյիլ:

— Պիլ թարաֆտան իեանէ քէյիլիլէ-
թիլիլէ մէլղուլ օլուգուգուգու հալտէ,
տիլիլէր թարաֆտան տախի, միւլէթ վէ
քիլիսէ վէ րաթըրիլիլէմիլիլէն շան ու շէ-
րէֆի օլուն հազըթիլի իսա ղուգուսու
Միլլորիլ եպիսկոպոս իլէ Պապը-լապլիլ-
յէտէ իմրարը էվգաթ իթմէքտէ օլտու-

ղու մուգտան, Մէճիւմա պահարըղըն
մապաուի թէքարէն եարընա գալընըտըր:

— Կաղթ թալ Լըվանըն գալընըն
Մէրտարը Էքրէմ Էմէր րաշա հազըթի-
լէրի, Կիլիլտէ կէօնտէրիլմէք իւլըն չաղ-
րըմըլ օլուպ, օրտաա պուլունան աաա-
քիլիլ Եհանէ գօմանտանը Հիւսէյին րա-
շա հազըթիլէրի տախի, թարահաեա կի-
սէլէքլէր իմիլ:

— Տէր-սէաուէթտէ Ֆրանսըլ սէֆա-
րէթիլանէսի պաշ թէրճիւմանը Մ. Պօն-
նիլէր Ֆրանսըլ տէվլէթի թարաֆընտան
Թէհրանա էլլիլ թայիլին գըրընըլ տըր:

— Իլմիլ վալիլիլ թէրճիւմանը Տի-
րան էֆէնտիլիլ Մէճիլիլիլ նիլանը հիւ-
մանուլուն Հիւնճիւլ իլիթ պէսիլտէն պիլ
գըթա իհսան պուլլուլմուլ տուր:

— Ինկիլթէրա տէվլէթի թարաֆըն-
տան Միտիլիլ Եգըրէսինն 800 չուվալ
պազսիլմէթ, վէ ՅԱ Ֆըլը ուն իրտալ օ-
նուտուլու գաղթեալարտա օղունմուլ,
տուր:

— Գուրիլտէ օղունտուլունա կէօ-
րէ Կիլիլիլ իսլամ էհալիլիլ թարաֆըն-
տան, 7000 ի սիւվարի օլտուլու հալտէ
քէնտիլիլտէն 20.000 աաաքիլ եազըլմա-
սընը Պապը-ալիլիլ իսթիտա իլլէմիլիլէր
իտէտէ, գապուլ օլունմամըլ տըր:

— . . . Միւլէլիլիլ:

Կէրէք սիլիլ ղաղթեալնըգտա, վէ կէ-
րէք սալիլ ղաղթեալարտա, Սիլթընը տա-
լիլիլէ միւնիսթիլիլէթէսի մէճիլիլ ազալա-
րընըն հէնիլտէն ինթիլսապ խուսու սու-
տա գուհուլա կէլէն գուլարաա նէգա-
րէթ իթմէք, վէ օլ պապտէ լաղըմ կէլէն
խուսուսաթ իճլա իթմէք նիլիլիլիլէ,
ազալարը միլիլիլ միւլիլէլիլիլտէն օլտու-
ղու հալտէ պիլ գօմիսթիլ թէլլիլ օլուն
տուլունու, վէ իճլալիլ մէմուրիլիլէթիլին
տախի պաշտաղընը օղունտուլունա
կէլէն, էօյլէ պիլ նաղէք մէմուրիլ-
իլիլիլ, էհիլիլիլ ու իսթիլիլիլէթիլիլիլ-
լէ մարու Ֆ պուլունան ղաթարա իհալէ
պուլլուլմամընտան տալեթ, գիեաուէսիլ-
լէ մէմուլն վէ միւլիլէլէքթիլ օլմուշուգ
տուր, լաքին, եալընըլ պիլ խուսուսա պա-
տիլիլ մէրաղ վէ էսէֆիլիլիլտէն պուլուն-
մուշտուր, շէյլէ քի, միւլէթիլիլիլիլ Լու-
սալորշական գըմընտան խալիլիլէ քէ-
սան, Պէյ-օղունտա նիլէ էմաքէ միւլիլ-
սարըթ պուլունտուլարը շէյլէ տուր-
սուն, նէֆիլ քիլիլիլիլ տախի շունճա
էմաքի ղալիլ մանգուլէյէ մալիլ պու-
լունմագտա իքէն, մէգըիլ ր գօմիսթիլ ա-
զալարը Էֆէնտիլիլիլ իլիլտէ, հիլ պիլ
լուսալորշական իսմիլ պուլունտուլուն կէօ-
րիլիլէմիլիլ տիր:

Պունտա պիլ նիլիլիլ մալսուսէ օլուպ
օլմատըղըն պիլմէյիլ, Ֆաղաթ, տէյիլ
պէյլէ պիլ աղիւմ վէ միւլհիլմ պիլ մաու-

տէտէ, հաթթա էն քիւլիլ պիլ խու-
սուստա տախի, հուգուգ իտտաաղընտա
իհմալ իթմէլիլիլիլ շէհիլիլիլէ մուլալիլ
օլտուլուն, վէ միլիլիլիլիլ պէյլէ վա-
ղիլիլիլիլիլիլ, վէ տահա տողրուսու ահ-
մագլղա գօրգու վէ իհթիլիլիլ քէնչէ-
սիլտէ էսիր գալտըղըն, վէ պիլիլէն ալէյհ
խարապա եիլ թուլ թուլունու րանա պիլ-
ալիլիլիլիլիլ, ումուլէն միլիլիլիլիլիլ,
այըլճա Պէյ-օղուն հալարընըն, վէ ալէլ
խուսուսէմաք սահալիլիլիլ քիլիլիլ մէճ-
իլիլիլիլ նաղարը տիլգաթընը տալէթ իթ-
մէնիլիլ քէճա իտէրիլ:

. . . Միւլէլիլիլ, նիլէ տէֆա, պօշ
շէյլէրտէ ալիլիլ օղալթըլ սաթմագ իս-
թէյէն էֆէնտիլիլ, պէյլէր, վէ աղալար,
աճէպա պէյլէ շէյլէրտէ տախի, վէ հէմ-
տէ պիլ ճիլիլիլիլ վաղիլիլիլիլիլտէն պու-
լունտուլունա պիլիլէն, շէհիլիլ վաղա-
լը իգթիլիլիլիլ, հուգուգու միլիլիլիլ
հիլիլ ու վիպալէսիլն չըգըլալար, հէմ
քէնտիլ վէ հէմտէ միլիլիլիլ շէլէֆ ու մէն-
ֆաաթընը մուլիլ օլմուլ օլմալար մը:

Իլիլիլիլիլիլ կէօրէ, մէգըիլ քէ-
միսիլտա, միլիլիլիլիլ թարաֆընտան
տախի Մագսուտեան Սիմօն էֆէնտիլ թայ-
իլն օլունմուլ իմիլ. պունուն սահիլ օլ-
տուլունու կէրէլ լաեղըլա թահգըլ ի-
տէմէմիլիլ տիր, լաքին, վէլէվ սահիլ
տախի օլմուլ օլտա, մէկէլիլ Սիլթա-քէյ-
տէ իգալմէթ իթմէքտէ օլտուլունտան,
իգթիլիլ իթմիլիլ կիւն հաղըր պուլուն-
նամաեաճաղը տէրքիլ օլուն միւլ մալիլիլ
Էֆէնտիլիլն եէրիլն Պէյ-օղուն սէլէնէ-
սիլտէն պիլ ղաթըն թայիլիլիլ տահա ղի-
եաուէ ճալիլ վէ միւլնասիլ օլմագ մը իտիլ:

Միլիլիլ ղալթիլիլ շէլէն
պիլ գալ Հալար

— Սըրպ պէյիլ րէնս Միլիլ ճէնապ-
լէրի, կէլէն շարշէմպիլ կիւնիլ, Չսթը
հազըթիլ սաաալթիլիլիլիլ, վէ վիլ-
քէլայիլ Ֆիլիլա մաղալաթընա րէսիլ վի-
ղիլիլիլիլ իճլա իլէտիլիլիլ պաշգա,
տիւվլէյիլ գալիլիլ սիլ Ֆէրաարնա տախի,
եէվիլ մէզպուլտէ էօյլէնտէն սօնրա վի-
ղիլիլ վէրմիլ տիր:

Բէնճէմպիլ կիւնիլ պիլ մուլապէ-
լէ, կէրէք ղաթըն հաղթեթիլ սաաալթիլիլ-
րէնահի, կէրէք վիլքէլայիլ Ֆիլիլա հա-
զարաթը, վէ կէրէք էլլիլ պէյլէր, րէն-
սի միւլալիլիլիլ վիլիլիլ վէրմիլիլ տիր:
Ճիւմա կիւնիլ րէնսի միւլալիլիլիլ
ճէմիլ րաշա հաղթեթիլիլ մարիլիլիլիլ
տալէթ օլունարաղ սէրպիլ հիւմանուլ
կիլիլիլ, վէ հուգուլ շէվքէթմէվիլու-
լիլ հաղթեթիլ Փաաիլահիլիլ չըգըլ, վէ
իլիլիլիլիլ աղիլիլ մաղհար պուլլուլ-
մուլ տուր:

Թարաֆը Էլիլիլիլ հաղթեթիլ ճիլիլ
տարիլտէն, միւլալիլիլիլ, պիլիլիլիլ իլիլ-
պէտէն պիլ գըթա միւլաաա (միւլէվ-

հերթի ներշնչանք ալիքի Օսմանի իրէ, պէշընս տախի ալեւ արապ աթարը իհասն պուշ-բուլմուշ, վէ օրատան Փայթօնա րաքի-պէն քեաղըտ-խանէյէ կիտիպ կէզտիքտէն սօնրա, ախշամըսը տախի Աւայի բաշա հազ-րէթյէրի գօնաղլարընտա թաամ իյլէ միշ տիր:

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ սապահըսը ֆէնէրտէ վազըրաթիդխանէ քիլիսէսին, տէ գուտտասըշէրիք թագտիսինտէ հա-զըր պուլունտուգտան սօնրա, ախշամը-սը ինկիլիկ սէֆարէթխանէսինէ զեհաֆէ-թէ կիթմիշ, վէ մէզ քիւր զեհաֆէթտէ վիթէլայի ֆիլիսամ հազարսթըրյա, սիւ-ֆէրայի քիլիսամ տախի հազըր պուլուն-մուշար տըր:

Բազար կիւնիւ միւշարիլէյհ հազըթթ-լէրի, էօյլէն վազթիլտէ իսթանպուլ սէյր-ու թէմաշահա շտան պուլունտան մահէլ-լէրի կէզտիքտէն սօնրա, ախշամ թաա-մընա Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիթ-միշ տիր:

Բրէնս Միշէյ հազըթթլէրի փազար իրթէ-սի ախշամըսը, Մ. Պ. Բրօքէշ ճէնապլէրինէ միւշաֆիլ օլուպ, հա քէզա տիւն ախշամ տախի, Ռուսիա սէֆիլի Մ. իկնատիէֆ հազըթթլէրինէ միւշաֆիլ օլմուշ տուր:

Եսրըն միւշարիլէյհ րիւնս հազըթթ-լէրի, քէնտի վիլիթալարընտ իրթամ վի-րէրէք, Մուլթանիյէ նամ վարօրը հիւ-մանուն իլէ վարնա ճանիպլինէ հարէթթ իտէճէրլէր իմիշ:

ԼԷԷԷԷ

—Կէշէն հաֆթալար, էօթէտէ պէ-րուտէ Ֆրանսիոյձա վէ զանն իտէրիլ ին-կիլիզէ տախի պիւր ուֆուգ րիսալէ տա-ղըսըրը, վէ սարը սահիհի կիլի ի կիլ լի պըրազըրը կէօրիւմիւշ իտի:

Մէզ քիւր րիսալէտէն չօգլարըն էլինէ կէշտիկի կիպի պիւր թանէ տախի պիլիմ էլիմիկէ կէշմիշ վէ օգուլմուշուպ տուր, վէ հաթթա պաղը զազթթարա պաղը ճիւմէլէրինի տէրձ տախի իթմիշէր տիր-էսէֆ իտէրիլ քի, զազթթամ սէրպէ-սիլէթին էօյլիսիւ միւշաաաաա իտէմէ-յէճէ կիլտէն, էհալիտէն չօգլարը օգու-մագտան մահրում գալմագտա սըրյար:

Մէզ քիւր րիսալէ, շիմալիլէրտէ փա-րիսալէ պուլունտուպտա, էֆթարը սէրպէս-թիլէ իպրաղընիլէթ իյլէ քէսպի շէօհրէթ իյլէմէքտէ օլան ֆուպը Մուսթաֆա բա-շա հազըթթլէրի թարաֆթընտան, Չաթը հազըթթլէրի խիլաֆէթթէնահիլէ խիթա-պէն եազըրը, վէ բէք կիւզէլ վէ գօլայ պիւր լիսան իւզըն գալմէ ալընմը իսէտէ, նէրէտէ թապ օլունտուղու իշար գըրըն-մամը տըր:

Մէզ քիւր րիսալէ եախօտ մէթթուպ-տա եազըլան խուսուսարըն հիւ պիլիսի-ճէրհ օլունտագ տէյէմէյիլ, լաքին նի-շէ սահիհիլէր պուլունտուղու, վէ

Ֆուգարա վէ զուաֆա հազըրնտա սէյ-լէնիլէնիլէրին քեաֆֆէսինին, շիմոյէ գա-տար պիլիմ սէյլէտիլէրիմիկէ թաստիգ իթմէքտէ օլունտուղու ինքեար իտէ-մէյիլ:

Փարիսին մէշհուր գալմ սահիպլէ-րինտէն օլունտա, կէշէն հաֆթալար, Լա Լիպլէրթէ (Մէրպէսիլէթ) նամ քէն-տի զազթթաաաա, Ֆրանսա հազըրնտա եազըրը պիւր պահա իշին Յ պին Ֆրանզ ճէզայի նագտի վիթմէքլէյէ հիւքմ օլունտան Մ. էմիլ տը ժիլարտէն, մէզ քիւր զա-զթթաաաա, Մուսթաֆա բաշա հազ-րէթլէրինին մէզ քիւր մէթթուպուլուն-տէրձ իյլէտիքտէն պաշգա, շու աթիտէ-քի միւ թալաաաա տախի էվլէլինտէն տէրձ ու իլալէ իյլէմիշ տիր:

«Էհէմիլիլէթի աղիմէսի տէրքեար օ-լունպ, ֆազաթ հէնուզ թապ ու նէշ իտիլմէմիշ օլան պիւր լայիհա, կէրշի տօ-լանտան օլունտու հալտէ, ֆազաթ պիւր թարիլըն էմիլիլէթ իւզըն թարաֆթըրա կէլմիշ տիր, վէ զանն իտէրսին քի պիլիմ իսթիմիկէ եազըրը տըր, էհէնքի շու ա-թիտէքի պիւր գաշ սաթթըր օգուլմագտա տըր:

«Էհալիլէրին իլք հօճաա վէ եախօտ «իլք թէրպիլէ իտիլիսի օլունպ, վէ քէն-«տիսի հէր շէյին հուսուլինէ սէպէպ օլ-«տուղու հալտէ, հիւ պիւր շէյին քէնտի «եթիլին թու թամանան շէյ անձագ սէր-«պէսիլէթ տիր:

«Թիւրքիտա սէրպէսիլէթին պու-ֆիքր ու մանեաաա նէշ ու իլանը վէ գապուլ ու իսթիմալի էֆթարընտան կէրշի Շարգ մէսէլէսինին իթթարէն մէյ-տանէ չըգաճաղը տէրքեար տըր: Ֆա-գաթ, պու ճիւմէլէ իլէ, պէլքի, Թիւր-քիանըն քէնտու քէնտուլի, էվլէթ պու-տէֆա եալընըգ եալընըգ քէնտու քէն-տուլի սահիլ սէլամէթէ չըգարապիլէճէ-կի տախի աշիքեար տըր:

«Հէր քէս շիմոյի սէրպէսիլէթտէն գօրգմագլըգտան վալ կէշմէքտէ, վէ քէն-տուլի գուլլէթիլու ալնիլէրէթ թէսիլմ վէ էմիլիլէթ իտէն կէմիլի կիպի, սէրպէսիլ-էթթէ թէսիլմ ու էմիլիլէթ իթմէքտէ տիր:

«Շիմոյի տիւնեաաա աաապ ու ախ-լազը թայիլիպէ տէրեաաա հիւքմ իթմէք-տէ օլունտուղու, նիշէ սարլարտան պէրու շու տէօրթ, եանի հարպ, ֆիւ-թուհաթ, էսիլիլէ, վէ գապլթ ու հիւքմ իթմէքլէք միլէրի իւզթիլինտէ տէօնմէք-տէ օլան աթիլ տիւնեաաա քեաֆֆէյի միւշաաաապթը մէվճուտէսինի թէպուլի ու թաղիլի իյլէմէքտէ տիր:

«Շարգ վէ եախօտ Թիւրքիա մէսէլէ-սի պիլտէն պիլէ պէյլէ եէնի վէ մէմու-լին զայիլ պիւր սուրթթտէ մէյտանէ չըգ-տըր, վէ սէրպէսիլէթ րուհուլա

քէսպի հաեաթը ճէտիտ իյլէտիլին տիւն-եաեա իպրազ իյլէտիլտէ, պիլթիւն էվ-րօպանըն վէ քեաֆֆէյի յազթթալարըն նագալը տիգգաթթարըն տալլէթ իտէ-ճէ կիլտէ շիւքէ եօգ տուր:

«Աճէպա մէշհուր տիպլումաթլար վէ միլիթէլաթլար օլ վազըթ նէ տէյէճէքլէր տիր, աճէպա ժ. ժ. Բուսունն, «իհ-թիմալտէն օլան շէյէ շալըշմագ ճայիլ «տիլմէսինի գապուլ իտէճէքլէր մի տիր:

«Աճէպա Չաթը հազըթթլէրի Փատի-շահի, Ֆազը Մուսթաֆա բաշա թա-րաֆթընտան, իղհար օլունտուպտա, վէ բօ-լիթիլա գուլունտաթ տէֆթիլէրինտէ հէման նատիր իւլ էմալ օլան սահիհ-լիք վէ խալիսէթ հազըրնտա, նէ ճէվապ իրաա պուլունտագ տըր:

«Մէզ քիւր մէթթուպ, պիլիլէք պիւր էսէր, վէ պիլիլէք պիւր վագա տըր:

«Ղազթթամըզը օգուլունտան գաթլարըն տախի, մէզ քիւր մէթթուպու օգուլունտա սօնրա, թըպը պիլիմ կիպի տիւ-շիւնէճէքլէրի մէմուլի գալիտէն տիր:

Քէպ:

— . . . խաբար

Չեր ազատախօս ու աղգօգուտ լրագրոյն 508 եւ 509 թուոյն մէջ, Լէնի-գաթույի թաղ. խորհրդոյ Ատենապետ ու Ատենադպիր ստորագրութեամբ նամակի մը դէմ բաւա-կան խօսքեր էիք, տեսնալով «Մէճմուայի շաւաաա» լրագրոյն մէջ, զօրաղղարար Մէճմուայի սոյն թերթը չէի կարգացած, ու սոյն նամակէն ալ տեղեկութիւն չէի ունե-ցած, բայց եւ զայն ձեր ճշմարտախօս լրագ-րոյն մէջ տեսայ, այն ատեն ստիպուեցայ սոյն թերթը առնուլ ու կարդալ:

Մեծ զարմանք, երբ տեսայ թաղ. խոր-հրդոյ ստորագրութեամբ ստալից նամակ մը ձեզ իրր զրպարտիլ ու հայհոյիչ հանդիսա-ցընելը, ճշմարիտ իմ կողմէս կարմրելով, ա-մօթ մը պատեց զիս, քանզի թաղ. խորհուրդ մը աղէկ տեղեկութիւն մը կամ լաւ եւս Բե-րայի թաղ. խորհրդէն չի հասկցած ինչ հա-մարձակութեամբ կեննին յայտարարութեան մը ձեռք կը դարնեն եւ վերջէն ալ կը զըղ-ջան, վասն զի վերջէն գործին ճշմարտու-թիւնը երեւան ելլելով, նրանց ստորագրու-թեանցը վառք ու պատիւ չը բերեր, բայց նամակին հեղինակը կըսէ թէ, Ս. Պ. Հօր կողմէն նամակաւ մը իմացուցեր են որ Ման-գուլմի մէջ յիշեալ անցքը բոլորովին սուտ է, իրաւունք ունի Ս. Պատրիարքը, ինչպէս որ թաղ. խորհուրդը խաբեր են, նոյնպէս ալ Ս. Պ. հայրը կրնայ խաբուիլ, բայց ա-սով այս անցքը սուտ չի կրնար ըլլալ, քանի որ մեր ներկայութեանը եղած է:

Արդ այս անցքին վրայ, Պէշիքթաշ վ. կաթողիկոսը մեծ. Մաքսուտեան Թարութիւն էֆէնտիլին տուելը, պէյլէրու եւ էֆէնտիլներու նաեւ Մասիս լրագրոյ խմբագիր էֆէնտիլին ներկայութեանը, Մկրտիչ եպիսկոպոսին այս եղելութեան վրայ խօսեցան եւ նորին վե-հախառութիւնը զրուցեց ինչ որ գրեր էիք: Ուստի . . . խմբագիր, դուք ձեր կող-

մէն գործին ինչպէս ըլլալը եւ վերջէն ինչ
պատկեր առնելը, բաւական տեղեկութիւն
առնելով 'ի լոյս ընծայեր էք, շնորհակալ
կըլլամ միայնգամայն որ իմ պարտքս կատա-
րելու յանձնառու ըլլալով, ձեր ազգագուտ
լրագրով հրատարակէր էք, մեծ. ատենա-
պետ ու ատենադպիր նամակին բաւական
պատասխանելով եւ ստուծիւնը երեւան ել-
լելով, ճշմարտութեան լուսովը թագ. խոր-
հուրդը լուսաւորելու ալ պատիւ ունեցեր էք:
Բարեհաճեցէք ուրեմն խմբագիր 'ի պաշտ-
պանութիւն իրաւանց ընդունելով մեր գրու-
թիւնը հրատարակել ձեր ազգագուտ լրագ-
րոյն միջոցաւ:

Մնամ բարեացակամ
Բերա 1867 մարտ 27

Ձ. Եւկէնեան

Եւկէն-գաբու թողական խորհուրդու
նուէն շէրէ ֆինի մուճիպ օլան պալետէքի
մէքթուպ հազգընտա իզհարը թէշէք-
քիւր իտէրիզ:

— ... խմբագիր:

Երէկ 23էր 301 թիւ ազգագուտ Ման-
պու մէն կարգացած ատենիս, յանկարծ
աչքերնուս դիպաւ մեր վեց ստորագրու-
թեամբն առ 2եզ ուղեալ նամակը, որ
Ձեր ազգապարտութեան հրատարակուելու
արժան գատուելէն ի գատ, ուրիշ ազգո-
գուտ ձեռնարկութիւններու ու բերկ-
րառիթ սարս ոյասպարէ զին մէջ գարձեալ
ի հանդէս ելելու պատրաստ սիրուն Ման-
պու մէններու գ առաջին թերթին մէջ ա-
ռաջին շնորհակալու նամակ մը ըլլալու
պատիւ ունեցեր է, որոյ նկատմամբ բիւ-
րապատիկ անպամ եւ այս երկրորդ գրու-
թեամբս մեր շնորհակալութիւնները ազ-
նաճութեամբ կը մատուցանեմք ձեր աղ-
գասիրութեանը, եւ Պարտիպակի եւ ու-
րիշ գիւղորէից մէջ բնակող, եւ ողեպա-
հիկ հացի մը կարօտ տառապելոյց համար
ձեր ազգատարութեան բաժակին մէջ
ամփոփուած ողորմութիւններու մէջ գո-
նէ դուզնաքեայ կաթիլ մը համարուելու
ըղձանօք, ազգասիրութեան պարտք մը
համարեցինք՝ դրոյս ծոցը ներփակեալ 20
(քսան) դուրու շնոց ոսկին 'ի նպաստ յիշ-
եալ տառապելոյց ձեզ իրկել, ոչ թէ 'ի
փառս, այլ ի խրախոյս այլոց. որոնք մեզի
պէս դպրոցներու աշակերտ ըլլալու եւ-
ջանիկ բաղլը ունեցեր են: Ո՛հ, անշուշտ
սիրելի ազգիս մէջ բոլոր մեր ընկերները
պիտի ձանչեն իրենց փափուկ սրտերուն
մէջ այս սրբազան եւ անժխտելի պարտքը
որ միշտ 'ի ներքուստ ձայն կուտայ մեզը-
սելով թէ « օգնեցէք մէկ մէկու »:

Ընդունեցէք Տէր 'ի դիմաց ընդ հա-
նուր աշակերտաց մեր անկեղծ հաւատ-
տիքը:

1868 մարտ 24 Յիւլպէ

Առաքել Դ. Մեսրոպովիչ

Պետրոս Ս. Մեսրոպեան

Յօհաննէս Դ. Մեսրոպեան

Պետրոս Պ. Գէորգեան

Միսակ Յակոբեան

Ֆիլիպէ մէքթուպի շակիրտանը թա-
րաֆընտան, զուհուրա կէլէն շու ղայ-
րէթ վէ շու տուլղու հազգընտա իզհա-
րը թէշէք քիւր իտէրիզ:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻԹԷ

(Ախն- Հն- Բ- Գ- Զ- Է- Ը- Թ-)

Փարիզ 8 ապրիլ ախշամըն սաաթ 11
վէ 20 տաղըգասընտա:

Ապրիլ 8 բիւշասը:

Բիւշաս թէքար տիւշտիւ

Էսհամը Ումուսիսի

Լոնտրա գարանտը 231-4

Ինկիլիզ Գոնսօլիտի 897-8

Փարիզ 8 ապրիլ ախշամըն սաաթ 5
վէ 5 տաղըգասընտա:

ԷՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏԷ

Պորսատան սօնրա 27

Ինկիլիզ գոնսօլիտի 903-8

— Ինկիլթէրա տոնանմասընն իսքանեա
տէվլէթինէ գարը կէօնաէրիմէսինի Լօրտ
Սթէնլի եալանա չըգարմըն տըր:

Վիէննա 10 ապրիլ սապահըն սաաթ 8
վէ 15 տաղըգասընտա:

Թէլէկրաֆիւրըն կէճիքմէսի, թէլ գօրմուշ
օլտուղունտան նէշէթ իթմիշ տիր:

Փարիս 9 ապրիլ ախշամըն սաաթ 6 վէ
30 տաղըգասընտա:

1859 Ահմադմէսինի իմզալամըն օլան
տէվլէթին, Ֆիլէմէնկիլի Լիւքսէնպուրկու
թէրք իթմէշէ եախօտ սաթմաղա հազգը-
նուպ օլմատըղը, վէ Բրուսիւսըն տախի մէշ-
քիւր գալէտէ ասաքիր սապահմաղա հազգը
օլտուղ օլմատըղընա տայիր միւշաքքէրէ իտիպ
գարար վիլէճէքէր տիր:

ԷՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏԷ

Ապրիլ 8 բիւշասը Ապրիլ 9 բիւշասը
Լոնտրա Լոնտրա

Ալըլուր 281-8 Ալըլուր 257-

Գարանտը 251-4 Գարանտը 253-

Վիէննա 8 ապրիլ,
Ֆրանսըզ սէֆիրի փարիզէ կիտէյօր, կէ-
լէճէք հաֆթա ալտէթ իտէճէք տիր:

Փարիս 9 ապրիլ ախշամըն սաաթ 3 վէ
45 տաղըգասընտա:

Ապրիլ 9 բիւշասը

ԷՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏԷ

Փարիս Լոնտրա

Ալըլուր 28-25 Ալըլուր 26-7-8

Գարանտը 27-75 Գարանտը

Օման Է Էմիլիւր 1865 Է:

Ալըլուր 216-25

Գարանտը 215-

Ֆրանսըզ ֆիւրմիւր 0/0 3 ֆիւլէ:

Ալըլուր 66-90

Գարանտը 66-75

Ինկիլիզ գոնսօլիտի 903-8

(Վիէննա 10 ապրիլ ախշամըն սաաթ 8
վէ 15 տաղըգասընտա):

(Պալետէքի թէլէկրաֆ, փարիս իլէ
Վիէննա արաւընտա թէլ գօրմուշ օլտու-
ղունտան կէճիքմիշ տիր):

Փարիս 10 ապրիլ ախշամըն սաաթ 3
վէ 20 տաղըգասընտա:

Ապրիլ 10 բիւշասը

ԷՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՏԷ

Փարիս Լոնտրա

Ալըլուր 27-50 Ալըլուր 261-4

Գարանտը 27-50 Գարանտը

Օման Է Էմիլիւր 1865 Է:

Ալըլուր 245

Գարանտը 220

Ֆրանսըզ ֆիւրմիւր 0/0 3 ֆիւլէ:

Ալըլուր 66-75

Գարանտը 66-25

Գալանին մէճիսինտէ Լիւքսէնպուրկ մէ-
սէլէսինէ տայիր վուգու պուլան սիվալիէտա
օլտուրադ ճէվապ վէրիլմէմիշ տիր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Մահմուտ բաշատա վազը 121 վէ 208
նիւմէրօլու թագուրեան պիրատէրլէր մաղա-
ղալարընտա փարիսին էն միւթէպէր ֆապ-
րիզասընտան օլտարադ հէր չէշիտ, վէ եէնի
մօտա վէ պախուսուտ տաեանըղը վէ դաեէթ
գարիֆ էրքէք բօթինլէրի, զէննէ բօթին-
լէրի, վէ հա քէզա գըղ վէ էրքէք չօճուք
բօթինլէրի, վէ պազըր պուրունլու չարու-
գալար իլէ տէրէճէտէ ալեա վէ դայէթ տա-
եանըղը օլտուղարը հալտէ, էհվէն ֆիեաթ
իլէ սաթըմագտա օլտուղու իւան գըլընը:

Տօգթօր Գալուստեան, բէնճէմպիհ
կիւնլէրի, սաաթ 7 եէ գատար, Գալեօն-
ճու-գուլուղունտա, Գուլուղուն եա-
նընտարի թարլա-պաշը ճատուէսինտէ վա-
զը 195 նիւմէրօլու խանէսինտէ, խալ-
լաթ պազմագտա տըր:

Եւրոպայի համալսարանի մը մէջ գատու-
արակեալ, Հայագիկ երիտասարդ մը, որ Գեոր-
մաներէն, Անգղիերէն, Լատիներէն, Հել-
լէնարէն եւ Եբրայեցիերէն լեզուաց հմուտ,
Թուարանութեան, Ալէպրայի, Երկրաշա-
փութեան, Աշխարհագրութեան, Պատմու-
թեան, Բնապիտութեան, Երաժշտութեան,
Մարդակազմութեան, Աստուածաբանու-
թեան եւ Բիւնօ չալելու տեղեկէ, դա-
սաաուութեան տեղ կը փնտոէ, ուղղոր կըր-
նայ լրագրոյս գրասենեակէն տեղեկանալ:

Տօգթօր Պարոնիկ Մատթէոսեանը Ազգըզ
աղաճը ճատուէսինտէ Գարանլըզ սօգաղընտա,
պիր նիւմէրօլու խանէսինտէ չարչէմպիհ
կիւնլէրի խայրաթ պազմագտա օլտուղու հէր
նէ գատար գալթէն իւան օլտուղու իտէճէք
պաղը տօսթլարը վէ միւթէրլէրի տայիր
կիւնլէրտէ կիտիպ պօշ կէրի տէօնմէքտէ օլ-
տուղարընտան, զիքր օլտուան խայրաթ
կիւնլէրտէն պաղա, ճիւմա կիւնլէրի էօյ-
լէտէն ազշամա գատար խանէսինտէ պու-
լունանաղը իւան օլտուղու:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱԳԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ԷԲԵԱԼՏԵՆ ԹԱԳՈՒԱԼԷՍԻՍԻՅԷ

ԳԵՏ-ՕՂԼԵԹՅԱ ՅՈՂՐՈՒ ՅՈՂՅԱ, ՅՈՒՐԱԿՆԱ ՍԵՏՈՂԷ

ԳՈՒՏԵՐԼԵՐ ԳՈՐԵԾՆԵԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 467: